

ՀԵՐԹԱԿԱՆ ԱՏԵՍԱԿՈՐՄԱՆ ԵՆԹԱԿԱ ՈՒՍՈՒՑԻՉՆԵՐԻ ՎԵՐԱՊԱՏՐԱՍՏՈՒՄ **Ավարտական հետազոտական աշխատանք**

Թեմա՝ Սովորողների իրավունքների ու ազատությունների, պատվի ու արժանապատվության պաշտպանությունը առարկայի դասավանդման ընթացքում

Հետազոտող ուսուցիչ՝ Գևորգյան Անգին

Դպրոց՝ «Նալբանդյանի Պերճուհի և Արմեն Նալպանտեանների անվան միջնակարգ դպրոց» ՊՈԱԿ

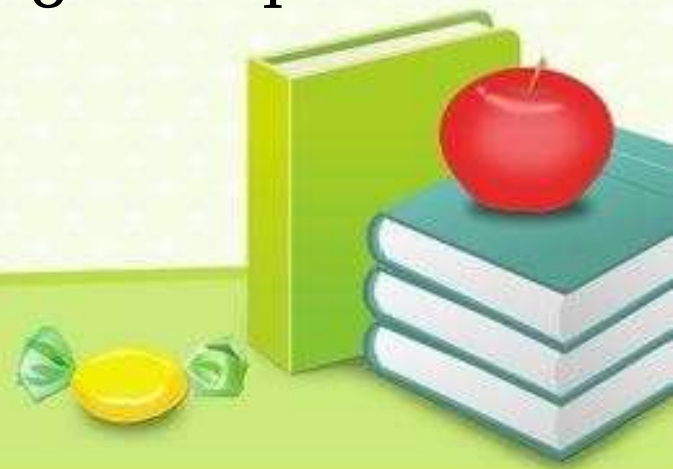
Վերապատրաստող՝ Լիլիթ Չալյան

Թեմայի արդիականությունը

Պայմանավորված է մի կողմից՝ իրավական հասարակություն ունենալու, մյուս կողմից՝ այդ հասարակության մեջ աշակերտի դերի փոփոխությամբ: Այս համատեքստում կարևոր է մայրենիի ուսուցման գործընթացում գործունեության նոր ձևերի ներդրումը, որոնցից մեկն է կարդացած ստեղծագործության բովանդակության վերլուծումը և գաղափարի բացահայտումը երեխայի իրավունքների տեսանկյունից:

Հետազոտության նպատակը

Հետազոտության նպատակն է, մշակել մայրենիի դասագրքերում զետեղված ստեղծագործությունների բովանդակության և գաղափարի վերլուծության ճանապարհով սեփական իրավունքները ճանաչելու աշակերտների կարողությունները ձևավորող մեթոդական ցուցումներ:

Չետագրտության նորույթը

Մայրենիի տարրական դասընթացը դիտարկվել է երեխայի իրավունքների տեսանկյունից.

Մայրենիի դասագրքերում զետեղված ստեղծագործությունների բովանդակության շուրջ աշխատանքում քննարկվել են նաև երեխայի իրավունքների բաղադրիչը:

Հետազոտության խնդիրներ

Ուսումնասիրել հետազոտության թեմայի շուրջ առկա մասնագիտական գրականություն և վերլուծել հենակետային մտքերը:

Բացահայտել իրավական գաղափար պարունակող ստեղծագործությունների ընդգրկվածությունը տարրական դասարանների մայրենիի դասագրքերում:

.Կարդացած ստեղծագործությունների բովանդակության վերլուծության ճանապարհով բացահայտել երեխաների իրավագիտակցության մակարդակը :

Պարզել ուսուցիչների իրազեկվածությունը երեխայի իրավունքների տեսանկյունից և այդ ուղղությամբ մայրենիի ուսուցման դասագործընթացում հնարավոր գործունեությունը:

Հետազոտության ընթացքում կիրառված մեթոդները

Տեսական՝ հետազոտության թեմային վերաբերող հոգեբանամանկավարժական գրականության, մայրենիի և առարկայական չափորոշիչների ու ծրագրերի, ուսումնասանթողական ձեռնարկների վերլուծություն.

Փորձարարական՝

- Հարցազրույցներ
- Հարցաթերթիկային ուսումնասիրություն
- Դասալսումներ
- Դասերի վարում.

Հետազոտության տեսական և գործնական նշանակությունը

Մշակել ենք մայրենիի դասագրքերում զետեղված ստեղծագործությունները երեխայի իրավունքների տեսանկյունից վերլուծելու մեթոդական ցուցումներ:

Աշխատանքը կարող է օգտակար լինել կրթադաստիարակչական հաստատություններում տարիքային այս կենսափուլում գտնվող երեխաների հետ աշխատող մանկավարժների համար:

Մտեղծագործությունների դիպաշարի վերլուծության հիմնական նպատակները

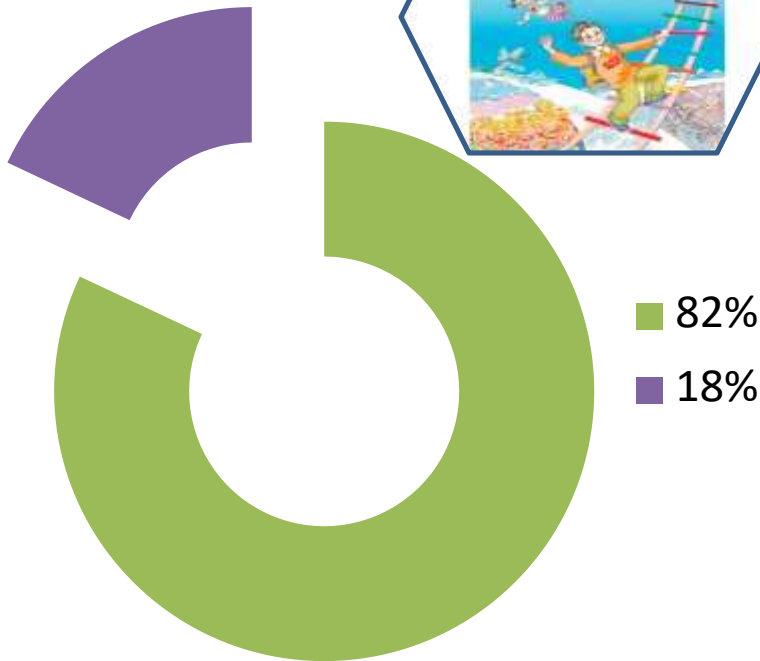

Մայրենիի դասագրքերի մենախոսություններում, երկխոսություններում, միջանձնային հարաբերություններում գտնել երեխայի իրավունքներին առնչվող խնդիրներ

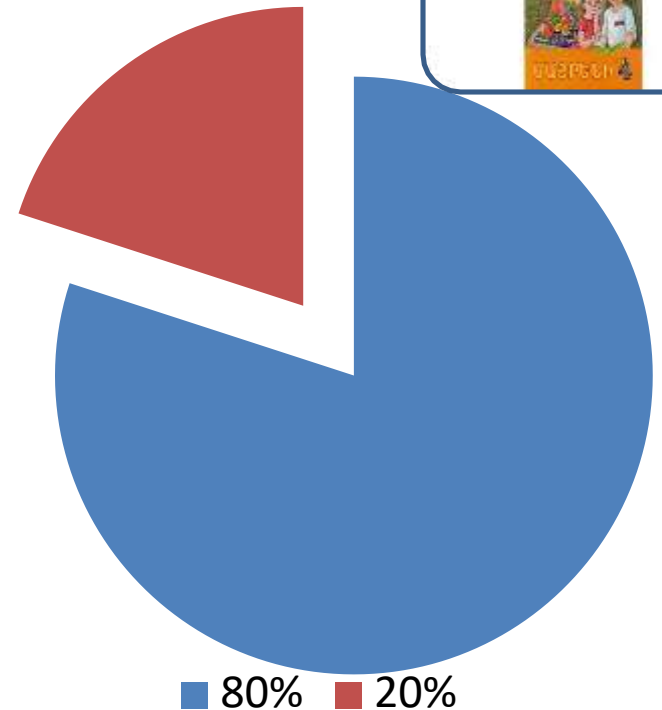
Մայրենիի դասերի ընթացքում իրականացնել տարաբնույթ քննարկումներ, հարցազրույցներ, իրադրային քննարկումներ

Մարդու իրավունքներին առնչվող ստեղծագործությունների ներկայացումը <<մայրենիի 3>> << Մայրենի 4 >> դասագրքերում

<<Մայրենի 3 դասագիրք>>

<<Մայրենի 4 դասագիրք>>

Դասի ուսումնասիրման խթանման փուլում, մենք կարողացանք ձևավորել այն համոզմունքը, որ իրենց իրավունքները ոչ-ոք իրավունք չունի

Ոտնահարել իր իրավունքները

Իր նկատմամբ կիրառել բռնություն

Զրկել սովորելու իրավունքից

Նվաստացնել իր արժանապատվությունը

Զրկել անհրաժեշտ կենսապայմաններից

ԳԼՈՒԽ II

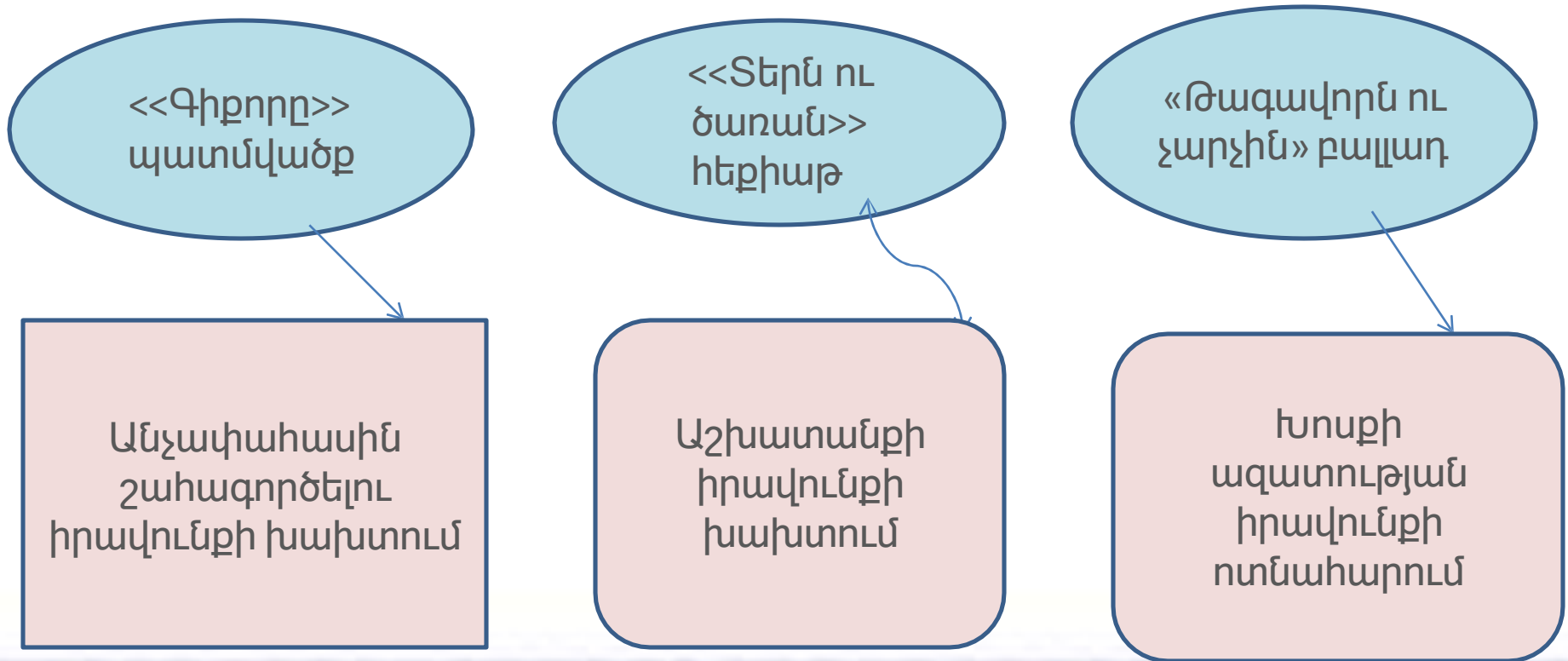
ՄԱՐԴՈՒ ԻՐԱՎՈՒՆՔՆԵՐԻ ՈՒՍՈՒՄՆԱՍԻՐՈՒՄԸ ԳԵՂԱՐՎԵՍՏԱԿԱՆ ՍՏԵՂԾԱԳՈՐԾՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ԳԱՂԱՓԱՐԻ ԴԻՏԱՐԿՄԱՆ ՃԱՆԱԴԱՐՅՈՎ

Մարդու իրավունքների քննարկումը Հ.Թումանյանի ստեղծագործությունների ուսումնասիրման ընթացքում:

Մարդու իրավունքների դիտարկումը Հ.Թումանյանի «Չարի վերջը» ստեղծագործության ուսումնասիրման գործընթացում:

Մարդու իրավունքների քննարկումը Հ.Թումանյանի ստեղծագործությունների ուսումնասիրման ընթացքում

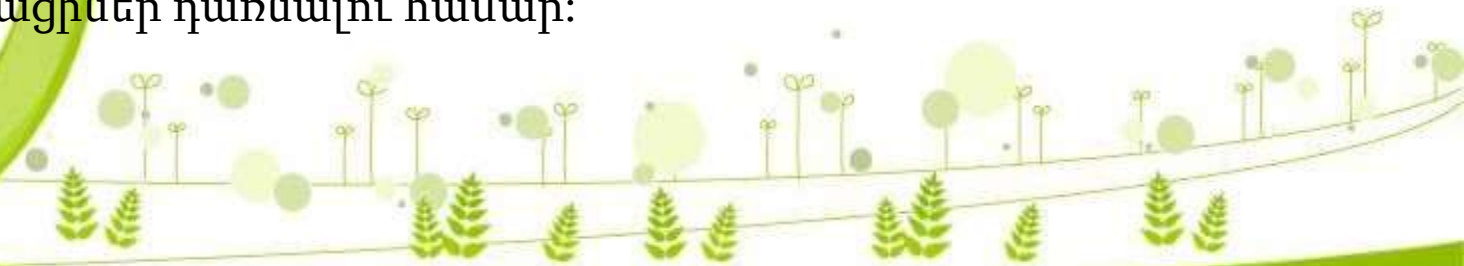
Հ. Թումանյանի այն ստեղծագործությունները, որոնք վերաբերում են մարդկանց սոցիալական իրավունքի խախտմանը:

Եզրակացություններ

1. Մեր մագիստրոսական թեզի հիմնախնդրին վերաբերող գրականության մեջ մի շարք հեղինակներ թեև անդրադարձել ենք սերնդի իրավական դաստիարակության խնդիրներին, բայց ուսումնական գործընթացում դրանց ուսումնասիրման ուղղությամբ մեթոդական ցուցումներ գրեթե չկան գրականության մեջ:

2. Ուսումնասիրելով իրավական խնդիրներ դիտարկող ստեղծագործությունների ընդգրկվածությունը տարրական դասարանների մայրենիի դասագրքերում՝ մենք բացահայտեցինք, որ այն լայնորեն ընդգրկված է, պարզապես պետք է ճիշտ հարցադրումների միջոցով բացահայտել այդ խնդիրը՝ ապահովելով միջառարկայական կապերը, հաշվի առնելով սովորողների տարիքային և անհատական առանձնահատկությունները, հիմք ստեղծելով կյանքում իրենց արժանի տեղը գտնելու և իրավագիտակից ու մարդասեր քաղաքացիներ դառնալու համար:

Եզրակացություններ

3. Մեր դասալսումների և աշակերտների հետ իրականացրած հարցազմիջոցով պարզեցինք, որ կրտսեր դպրոցականները իրազեկված չեն իրենց իրավունքների և պարտականությունների մասին և ոչ միշտ են պատկերացնում ծագած խնդիրների լուծման ուղիները, գիտակցում իրենց թույլ տված զանցանքների հետևանքներն ու դրանց համար նախատեսված պատիժները:

4. Ուսուցիչների շրջանում անցկացված հարցումների տվյալների վերլուծությունը ցույց է տալիս, որ կարդացած ստեղծագործության բովանդակության վերլուծումը երեխայի իրավունքի տեսանկյունից արդյունավետ է տարրական դպրոցի մայրենիի դասերը ուսումնասիրելիս, և այն անփոխարինելի միջոցներից մեկն է ուսուցման գործընթացում, քանի որ այսպիսի վերլուծությունների օգնությամբ ապահովվում է սովորողների համար չափորոշչային պահանջ հանդիսացող մի շարք անձնային որակների զարգացումը:

Գրականության ցանկ

1. Ամիրջանյան Յու. Ա., Սահակյան Ա. Ս. «Մանկավարժություն» Երևան 2005:
2. Գալստյան Ա., Խարազյան Ռ. և այլք, «Ինքնուրույն ընթերցանության նյութեր 3», Էդիտ Պրինտ, 2010:
3. Գալստյան Ա., Խարազյան Ռ. և այլք, «Ինքնուրույն ընթերցանության նյութեր 4», Էդիտ Պրինտ, 2012:
4. Գյուլամիրյան Ջ., «Մայրենիի ուսուցման մեթոդիկա» Երևան, 2018:
5. Գյուլամիրյան Ջ., «Կրտսեր դպրոցականների ստեղծագործական ունակությունների զարգացումն արտադասարանային առաջադրանքների միջոցով», Պրոֆեսորադասախոսական անձնակազմի, ասպիրանտների, հայցորդների և գիտաշխատողների 54-րդ գիտաժողովի նյութերի ժողովածու, 2010:
6. Գյուլամիրյան Ջ., «Ապագա դասվարների հետազոտական ունակությունների ձևավորումը որպես բարձրակարգ մասնագիտական պատրաստակա- նության հիմնական ցուցանիշ» Մանկավարժական միտք, Ջանգակ-97, 2014:
7. Գյուրջինյան Դ., Հեքեքյան Ն., «Մայրենի 3», Երևան, Էդիթ Պրինտ, 2020:
8. Գյուրջինյան Դ., Հեքեքյան Ն., «Մայրենի 4», Երևան, Էդիթ Պրինտ, 2020
9. Թումանյան Հովհ. , «Լեզենդներ , առակներ , զրույցներ , հեքիաթներ», Եր., Լույս, 1993:
10. «Կրթության մասին» ՀՀ օրենք, Երևան, 1999, հոդված 3/կետ 1/:
11. Հ Հ օրենքը « Երեխայի իրավունքների մասին»:
12. ՀՀ Սահմանադրություն- 2015:
13. Հանրակրթության պետական չափորոշիչ, 2012:

Շնորհակալություն

